

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

**รายงานผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา¹
แบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน**

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชรุณ จวนาน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลสาริท
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานุจนา ศิริมุสิกะ	หมวดสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนิสา สิริวิพัชน์	หมวดสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญฑิต ดุลยรักษ์	หมวดสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
5. อาจารย์ธีระพจน์ แสงแก้ว	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 หน่วยการศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1
6. อาจารย์นงลักษณ์ หะยีมะสาและ	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 หน่วยการศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1
7. อาจารย์มະลิ ศรีชู	ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
8. อาจารย์ณรงค์ศักดิ์ รอบโอบ	ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
9. อาจารย์ธีรพัฒน์ จีสมัน	หมวดวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านตลาดเก่า)

ภาคผนวก 2
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับบุคคลประสิทธิ์เชิงพฤติกรรม (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ข้อ	ผู้เขี่ยวยา					IOC	ข้อ	ผู้เขี่ยวยา					IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1*	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	24*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	25	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3	0	+1	-1	+1	+1	0.4	26*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	27*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	28	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6	-1	+1	+1	-1	+1	0.6	29	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	30*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
8	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	31*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
9	+1	+1	-1	0	+1	0.4	32*	-1	-1	+1	-1	+1	-0.2
10*	+1	+1	0	+1	+1	0.8	33	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
11*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	34*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
12*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	35	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
13*	+1	+1	+1	+1	0	0.8	36*	+1	+1	+1	+1	0	0.8
14	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	37	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	38*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
16*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	39	+1	+1	+1	0	+1	0.8
17*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	40	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	41*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
19*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	42*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
20*	+1	+1	+1	+1	0	0.8	43*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
21*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	44*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
22	0	+1	+1	-1	0	0.2	45*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
23*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	46*	+1	0	+1	+1	0	0.6

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา (ต่อ)

ข้อ	ผู้เขี่ยวยาลู					IOC	ข้อ	ผู้เขี่ยวยาลู					IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
47*	+1	+1	0	+1	+1	0.8	54*	+1	+1	+1	0	+1	0.8
48	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	55	+1	+1	+1	+1	0	0.8
49*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	56*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
50*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	57*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
51	+1	0	+1	+1	+1	0.8	58*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
52	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	59*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
53*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	60*	+1	+1	+1	0	+1	0.8

หมายเหตุ * ข้อที่นำไปใช้ในการทดลองเครื่องมือ

ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IC) ของค่าดัชนีทิศทางของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน

ข้อ	ผู้เขี่ยวชาญ					IC	ข้อ	ผู้เขี่ยวชาญ					IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1*	+1	+1	+1	+1	+1	1	24*	+1	+1	+1	0	+1	0.8
2*	+1	+1	+1	+1	+1	1	25	+1	+1	+1	0	-1	0.4
3*	+1	+1	+1	+1	+1	1	26	+1	+1	+1	0	-1	0.4
4*	+1	+1	+1	+1	+1	1	27*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5*	0	+1	+1	+1	+1	0.8	28*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6	0	+1	+1	-1	+1	0.4	29*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7	+1	+1	+1	-1	-1	0.2	30*	0	+1	+1	+1	+1	0.8
8*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	31	+1	0	+1	-1	0	0.2
9*	0	+1	+1	+1	+1	0.8	32*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
10*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	33*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
11*	0	+1	+1	+1	+1	0.8	34*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
12*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	35*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
13*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	36*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
14*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	37*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
15*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	38*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
16*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	39*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
17*	0	+1	+1	0	+1	0.6	40*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
18*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	41*	+1	+1	+1	0	+1	0.8
19*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	42*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
20*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	43*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
21*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	44*	0	+1	+1	+1	+1	0.8
22*	0	+1	+1	0	+1	0.6	45*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
23*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0							

**ตาราง 18 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียน**

ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)	ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1	0.4	0.4	21	0.56	0.46
2	0.43	0.2	22	0.26	0.26
3	0.53	0.26	23	0.56	0.33
4	0.63	0.33	24	0.3	0.2
5	0.4	0.4	25	0.36	0.46
6	0.36	0.46	26	0.56	0.33
7	0.56	0.33	27	0.5	0.33
8	0.46	0.26	28	0.4	0.4
9	0.46	0.4	29	0.23	0.33
10	0.63	0.33	30	0.33	0.4
11	0.46	0.26	31	0.36	0.2
12	0.36	0.33	32	0.3	0.2
13	0.5	0.46	33	0.4	0.4
14	0.4	0.26	34	0.33	0.26
15	0.3	0.46	35	0.43	0.33
16	0.56	0.33	36	0.4	0.53
17	0.46	0.4	37	0.4	0.4
18	0.5	0.33	38	0.6	0.26
19	0.36	0.6	39	0.33	0.4
20	0.4	0.26	40	0.43	0.6

หมายเหตุ ข้อสอบเป็นข้อสอบที่คัดเลือกไว้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป และตรงตามจุดประสงค์ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เท่ากับ 0.85

ตาราง 19 ค่าที่ได้จากการทดสอบเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (ค่าที่)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (ค่าที่)
1	2.34	21	2.39
2	4.27	22	1.82
3	2.16	23	1.89
4	2.39	24	2.37
5	3.47	25	2.34
6	2.01	26	4.58
7	2.11	27	2.11
8	3.00	28	3.86
9	3.12	29	2.34
10	1.78	30	2.49
11	2.01	31	3.36
12	3.90	32	4.32
13	3.32	33	4.27
14	2.41	34	2.01
15	1.82	35	2.39
16	3.86	36	2.04
17	2.75	37	1.72
18	1.72	38	2.04
19	2.82	39	1.78
20	3.00	40	5.00

หมายเหตุ ข้อสอบเป็นข้อที่คัดเลือกไว้เป็นเครื่องมือในการวิจัยซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียนเท่ากับ 0.87

ภาคผนวก 3
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้

กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้
เรื่อง ปัจจัยในการผลิต

ชั้นประถมปีที่ 6
จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การผลิต เป็นกระบวนการแปรรูปวัสดุดิบให้เป็นสินค้าที่ตอบสนองความต้องการผู้บริโภค ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรในการผลิตหรือทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึงสิ่งจำเป็นขึ้น พื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ซึ่งมี 4 ประการสำคัญที่ผู้ผลิตต้องคำนึงถึง และนำไปใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า จึงจะเกิดผลดีต่อการผลิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายปัจจัยสำคัญในการผลิต
2. วิเคราะห์ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต
3. อธิบายถึงคุณธรรมในการผลิตได้

สารการเรียนรู้

1. ปัจจัยการผลิต
2. ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต
3. คุณธรรมในการผลิต

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นปฐมนิเทศ

1. ขั้นก่อนมีการจัดกิจกรรมในการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ครูกระตุ้นความสนใจโดยให้นักเรียนฟังเรื่องเล่า “ความฝันของมะแอ” ที่ครูนำมาเป็นสื่อนำและเล่าให้นักเรียนฟัง และสนทนาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่อง และซักถามในประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - มะแอมีความคิดผิดในเรื่องใด

- ความคิดฟัน ของมะแอเป็นไปได้หรือไม่
- นักเรียนคิดว่ามะแอยังขาดแคลนในเรื่องอะไร
- สิ่งที่มะแอต้องการคืออะไร
- ถ้านักเรียนเป็นมะแอจะทำอย่างไร

3. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นทำความเข้าใจ

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง ปัจจัยการผลิต ให้นักเรียนศึกษาหัวข้อที่กำลังเรียน และให้ นักเรียนตั้งคำถาม และศึกษาหาคำตอบด้วยตนเอง

ตัวอย่าง

(1) คำถาม ปัจจัยการผลิตหมายถึงอะไร

คำตอบ สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้า และบริการต่าง ๆ

2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอคำถามของกลุ่มตัวเอง และให้สมาชิกในห้อง ร่วมกันตอบคำถาม

ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตั้งคำถาม และตอบคำถามของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมี ความเข้าใจที่ชัดเจน

2. ครูแจกใบงานเรื่อง ปัจจัย องค์ประกอบและคุณธรรมในการผลิต ให้แต่ละกลุ่ม ออกแบบภาระนักเรียน จำนวนกิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบ โดยตอบคำถามลงในใบงานให้สมบูรณ์ และนำเสนอผลงาน ในภาคต่อไป

3. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงานและข้อสรุปหน้าชั้นเรียน

4. แต่ละกลุ่มส่งใบงานที่สรุปให้ครู

5. ครูซักถามเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้อง ตลอดจนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อสงสัย

ต่าง ๆ

ขั้นการนำแนวความคิดไปใช้

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ อย่างไรได้บ้าง และให้นักเรียนบอกอาชีพที่ผู้ปกครองทำในชีวิตประจำวัน และบอกปัจจัยที่ใช้ใน การผลิตมีอะไรบ้าง

ขั้นทบทวน

นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวความคิดของตนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร โดยให้เปรียบเทียบแนวความคิดเดิมที่มีมาก่อนกับแนวความคิดใหม่ที่สร้างขึ้นมา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพิจารณาจากการสันทนา อภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม
2. สังเกตการสรุปข้อมูล การตอบคำถาม
3. ตรวจสอบจากการตรวจใบงาน

สื่อการเรียนรู้

1. เรื่องสั้น “ความฝันของมะแฉ”
2. ใบงาน
3. ใบความรู้

แหล่งเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ชุมชน
3. หนังสือแบบเรียน

**แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้
กับการใช้สัญญาณื่อนไหว**

กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้
เรื่อง ปัจจัยในการผลิต

ขั้นประเมินปีที่ 6

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การผลิต เป็นกระบวนการแปรรูปตุคิบให้เป็นสินค้าที่ตอบสนองความต้องการผู้บริโภค ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรในการผลิตหรือทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึงสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ซึ่งมี 4 ประการสำคัญที่ผู้ผลิตต้องคำนึงถึง และนำไปใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า จึงจะเกิดผลดีต่อการผลิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายปัจจัยสำคัญในการผลิต
2. วิเคราะห์ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต
3. อธิบายถึงคุณธรรมในการผลิตได้

สาระการเรียนรู้

1. ปัจจัยการผลิต
2. ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต

กระบวนการเรียนรู้

1. ขั้นก่อนมีการจัดกิจกรรมในการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ครูและนักเรียนทำข้อตกลงร่วมกันในห้องเรียนเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางการเรียน โดยร่างสัญญาขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรจากความเห็นชอบจากสมาชิกทั้งห้อง และครูกับนักเรียนร่วมกันระบุตัวเสริมแรง จากนั้นครูและนักเรียนลงชื่อร่วมกันในสัญญา หากนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่สัญญาไว้ เช่น นักเรียนส่งงานตรงเวลา ไม่พูดเสียงดังในห้องเรียน เป็นต้น ครูก็จะให้การเสริมแรงเป็นแสดงปraise ในแต่ละคาบที่สอน เพื่อแลกของรางวัล เช่น อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ หลังจากที่เรียนจบในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยครูกำหนดจำนวนแสดงปraise เพื่อแลกของรางวัล ดังนี้

สะสมแสดงปีได้	5 ดาว	แกร่งวัล	динสอไส	1	แท่ง
สะสมแสดงปีได้	10 ดาว	แกร่งวัล	ปากกา	1	ด้าม
สะสมแสดงปีได้	15 ดาว	แกร่งวัล	สมุด	1	เล่ม
สะสมแสดงปีได้	25 ดาว	แกร่งวัล	กระเพา din so	1	อัน

ข้อบัญญัตินิเทศ

1. ครูจะระดูนความสนใจโดยให้นักเรียนฟังเรื่องเล่า “ความฝันของมะแอ” ที่ครูนำมาเป็นสื่อ นำและเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่อง และซักถามในประเด็นคำถามต่อไปนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- มะแอมีความคิดฝันในเรื่องใด
- ความคิดฝัน ของมะแอเป็นไปได้หรือไม่
- นักเรียนคิดว่ามะแอซงขาดแคลนในเรื่องอะไร
- สิ่งที่มะแอต้องการคืออะไร
- ถ้านักเรียนเป็นมะแอจะทำอย่างไร

2. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ข้อทำความเข้าใจ

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง ปัจจัยการผลิต ให้นักเรียนศึกษาหัวข้อที่กำลังเรียน และให้นักเรียนตั้งคำถาม และศึกษาหาคำตอบด้วยตนเอง

ตัวอย่าง

(1) คำถาม ปัจจัยการผลิตหมายถึงอะไร

คำตอบ สิ่งจำเป็นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้า และบริการต่าง ๆ

2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอคำถามของกลุ่มตัวเอง และให้สมาชิกในห้องร่วมกันตอบคำถาม

ข้อจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตั้งคำถาม และตอบคำถามของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจน

2. ครูแจกใบงานเรื่อง ปัจจัย องค์ประกอบและคุณธรรมในการผลิต ให้แต่ละกลุ่มออกไปสัมภาษณ์เจ้าของกิจการร้านค้า โดยตอบคำถามลงในใบงานให้สมบูรณ์ แล้วนำเสนอผลงานใน课堂ต่อไป

6. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มน้ำเส้นอผลงานและข้อสรุปหน้าชั้นเรียน
 7. แต่ละกลุ่มส่งใบงานที่สรุปให้ครู
 8. ครูซักถามเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้อง ตลอดจนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อสงสัย
- ต่อ ๆ

ขั้นการนำแนวความคิดไปใช้

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างไรได้บ้าง และให้นักเรียนบอกอาชีพที่ผู้ปกครองทำในชีวิตประจำวัน และบอกปัจจัยที่ใช้ในการผลิตมีอะไรบ้าง

ขั้นทบทวน

นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวความคิดของตนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร โดยให้เปรียบเทียบแนวความคิดเดิมที่มีมาก่อนกับแนวความคิดใหม่ที่สร้างขึ้นมา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพิจารณาจากการสอนทางอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม
2. สังเกตการสรุปข้อมูล การตอบคำถาม
3. ตรวจสอบจากการตรวจใบงาน

สื่อการเรียนรู้

1. เรื่องสั้น “ความฝันของมะแพร์”
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. ใบสัญญาเจือนไข
5. assesment

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ชุมชน
3. หนังสือแบบเรียน

เรื่องสั้น
เรื่อง “ความฝันของมะแอ”

มะแอเป็นชาว 3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นคนที่มีความคิดกว้างไกล เข้าหากเป็นคนที่มีกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นของตนเอง บ้านของมะแออยู่ชานเมืองมีที่ดินอยู่ริมถนนใหญ่ เข้าหากเปิดร้านขายผ้า และเสื้อผ้าสำเร็จรูปทุกเพศ ทุกวัย แต่ไม่มีเงินลงทุน ร้านขายเสื้อผ้าของเขางึงเป็นเพียงความคิดเท่านั้น ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้เลย

คำถามท้ายเรื่อง

1. เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
2. มะแอมีความคิดฝันในเรื่องใด
3. ความคิดฝัน ของมะแอเป็นไปได้หรือไม่
4. นักเรียนคิดว่ามะแอขงขาดแคลนในเรื่องอะไร
5. สิ่งที่มะแอต้องการคืออะไร
6. ถ้านักเรียนเป็นมะแอจะทำอย่างไร

ในความรู้ เรื่อง ปัจจัยการผลิต

การผลิต เป็นกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบให้กลายเป็นสินค้าหรือบริการที่ตอบสนองความต้องการผู้บริโภคได้ การผลิตจึงมีความหมายกว้าง โดยหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำเพื่อให้เกิดผลผลิตนั้นๆ ไปถึงมือผู้บริโภค เช่น การปลูกข้าวที่เริ่มตั้งแต่เตรียมดิน ไปจนกระทั่งถึงเป็นข้าวสารอยู่ที่ร้านขายของชำรอซื้อมา吃ไปบริโภค เหล่านี้ถือเป็นกระบวนการผลิตทั้งสิ้น ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ ก็เป็นการผลิตด้วยเช่นกัน

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงานทั้งการผลิตและการบริการรวมทั้งการพัฒนาและแข่งขัน กันทางเศรษฐกิจมีดังนี้

1. แรงงาน

แรงงานในที่นี้หมายถึง กำลังกายและกำลังความคิดของคนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตสินค้า และบริการดังนั้นจึงรวมทุกอย่างตั้งแต่ผู้ใช้แรงงานทางกายไปจนถึงผู้ใช้ความคิด เช่น ข้าราชการ และพนักงาน บริษัท ฯลฯ แรงงานจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลายอย่าง เช่น สุขภาพการศึกษา ความเชี่ยวชาญ ความคล่องตัว ค่าจ้าง สวัสดิการ การยกย่อง และความมั่นคง ฯลฯ

2. ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

การผลิตจำเป็นต้องใช้ที่ดิน โดยเฉพาะทางเกษตรกรรมต้องการที่ดินที่อุดมการณ์ที่มีขนาด กว้างขวางพอสมควร ทางอุตสาหกรรมต้องการที่ดินตั้งโรงงานซึ่งต้องมีเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ เมืองสะดวก ล้วนนักธุรกิจต้องการที่ดินตั้งสำนักงานหรือร้านค้าในเมือง ในกรณีที่ที่ดินทำประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้มากก็มีราคาแพง ถ้าทำประโยชน์ได้น้อยก็จะมีราคากลาง ล้วน ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ที่สำคัญต่อกระบวนการผลิต ได้แก่ น้ำซึ่งใช้ในการอุปโภค บริโภค เพาเวอร์ ไฟฟ้า น้ำส่งทางเรือและใช้ในการอุตสาหกรรม ป้าไม่ให้ผลผลิตเกี่ยวกับไม้ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แร่ธาตุใช้ทำเครื่องจักรและ เครื่องใช้ต่าง ๆ น้ำมันและก๊าซใช้เป็นเชื้อเพลิงต่าง ๆ ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ต้องมีการวางแผน การใช้ให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพตามเกิดความเสียหายต่อสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติในระยะยาว ได้

3. ทุน

หมายถึง ปัจจัยในการผลิตต่าง ๆ เช่น เครื่องจักร เครื่องมือ อาคาร รวมทั้งเงินสำหรับใช้จ่ายในการผลิตด้วย การผลิตต้องมีทุนดังกล่าวจึงจะสามารถดำเนินการได้ซึ่งจะทำให้เกิดการซื้อ แรงงาน คนมีรายได้ นำเงินไปจับจ่ายซื้อสินค้าและบริการ ผลผลิตก็ขายได้ทำให้คนมีงานทำ

เศรษฐกิจกีดี รัฐบาลจึงต้องดูแลระบบเงินทุนผ่านทางธนาคารและบริษัทเงินทุน รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์ให้มีความมั่นคงและเดิบโต เพื่อนักธุรกิจมีเงินทุนที่จะนำไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการได้

4. การประกอบการ การจัดการและเทคโนโลยีในการผลิต

การผลิตในปัจจุบันต้องการความรู้และเทคโนโลยีสูงกว่าแต่ก่อนมาก จึงต้องมีการศึกษาอบรม วิจัยและพัฒนาตลอดเวลา จึงจะทำให้การทำงานเพื่อการผลิตสินค้าและบริการสามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ เพราะสินค้าและบริการมีคุณภาพสูงแต่ต้นทุนต่ำสินค้าก็จะถูกทำให้ขายได้ง่าย

ส่วนประกอบการหรือการจัดการ หมายถึงความสามารถในการแข่งขันของบริหารที่จะนำอาเร่งงานที่ดีนั้นและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งทุนมาจัดการให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพในปริมาณมากและต้นทุนต่ำ

สรุปได้ว่า ปัจจัยในการผลิตทุก ๆ ด้านมีความสำคัญเท่าเทียมกัน การที่เรามีความรู้หรือเชี่ยวชาญในเรื่องปัจจัยต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจจะทำให้เราสามารถผลิตสินค้าและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยี คือ วิทยาการที่ช่วยให้การประกอบธุรกิจมีประสิทธิภาพสูงทั้งการผลิตและการท่า

การใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการที่ทำให้ผู้บริโภคเลือก

ด้านการเกษตร การใช้เทคโนโลยีจะทำให้ผลผลิตมีคุณภาพสูงขึ้น และปริมาณเพิ่มขึ้น ต้นทุนต่อหน่วยจะมีราคาต่ำลงทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อ ในขณะเดียวกันเกษตรกรก็ยิ่งมีกำไรมาก

ด้านอุตสาหกรรม การใช้เทคโนโลยีจะทำให้ผลผลิตมีมากขึ้น มีการจ้างงานมากขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ขณะที่สินค้ามีคุณภาพดีขึ้นแต่ราคาถูกลง ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อมากขึ้น

การแข่งขันที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการที่ทำให้ผู้บริโภคเลือก

การแข่งขันจะทำให้เกิดสินค้าชนิดใหม่ ๆ ราคาสินค้าที่ถูกลง คุณภาพสินค้าที่ดีขึ้นมีความเหมาะสมในการบริโภคมากขึ้น ผู้ผลิตทั้งด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมจะพยายามสนองความต้องการของผู้บริโภคในทุก ๆ ด้าน ผู้ที่สนองความต้องการได้มากที่สุดจะเป็นผู้ถูกเลือก การแข่งขันกันจะมีตั้งแต่ชนิดของสินค้าที่แปลงใหม่กว่าเดิม บริการที่แปลงใหม่จะถูกคิดกันขึ้นมา

ใบงาน

เรื่อง ปัจจัย องค์ประกอบและคุณธรรมในการผลิต

ชื่อกลุ่ม.....	
สมาชิกกลุ่ม 1.....	2.....
4.....	5.....
3.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกไปสัมภาษณ์เจ้าของกิจกรรม ร้านค้าเกี่ยวกับกิจการ โดยเติมคำหรือตอบ
คำถามลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. ชื่อร้าน.....
 2. กิจการ.....
 3. ผู้ให้สัมภาษณ์คือ ชื่อ / ตำแหน่ง.....
 4. กิจการที่ทำอยู่เป็นกิจการเกี่ยวกับอะไร.....
 5. ปัจจัยในการผลิตที่สำคัญได้แก่อะไร.....
 6. การผลิตดำเนินอย่างไรเป็นสำคัญ.....
 7. กลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคคือกลุ่มใด.....
 8. ทำอย่างไรกิจการจึงเจริญก้าวหน้า.....
 9. ท่านคิดว่าคุณธรรมในการผลิตและจำหน่ายคืออะไร.....
 10. ทำอย่างไรผลผลิตจะมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของลูกค้า.....
 11. มีหลักการแข่งขันกับคู่แข่งอย่างไร.....
 12. ปัญหาและอุปสรรคในการทำการของท่านคืออะไร.....
 13. การแข่งขันในทางเศรษฐกิจต้องมีคุณธรรมอะไรบ้างจึงจะยัติธรรมสำหรับทุกฝ่าย
-

ตัวอย่างใบสัญญาเงื่อนไข

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

สัญญานี้เป็นข้อตกลงระหว่าง (ด.ช./ด.ญ).....
และครู วันเริ่มต้นของสัญญา วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 และวันสิ้นสุดของสัญญาวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2550 ซึ่งมีข้อความในสัญญาดังนี้

ข้าพเจ้าจะแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในขณะที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ดังนี้

1. นักเรียนไม่คุยเสียงดังในห้องเรียน
2. นักเรียนไม่ลุกจากที่นั่งก่อนได้รับอนุญาตจากครู
3. นักเรียนส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่ครูกำหนด
4. นักเรียนช่วยเหลือกิจกรรมกุ่มของนักเรียนไม่เอาเปรียบเพื่อนในกุ่ม
5. นักเรียนไม่ทะเลวิวาทกันในห้องเรียน

ถ้าหากนักเรียนทำตามที่กำหนดตามข้อตกลงนี้แล้ว นักเรียนจะได้แสดงปีสะสม เพื่อเลิก
ของรางวัลจากครูโดยไม่มีข้อแม้ดังนี้

สะสมแสดงปีได้ 5 ดาว	แกรวงวัล	динสอไส	1	แท่ง
สะสมแสดงปีได้ 10 ดาว	แกรวงวัล	ปากกา	1	ด้าม
สะสมแสดงปีได้ 15 ดาว	แกรวงวัล	สมุด	1	เล่ม
สะสมแสดงปีได้ 25 ดาว	แกรวงวัล	กระ เป้า ดินสอ	1	อัน

ถ้าหากนักเรียนไม่ทำตามที่กำหนดตามข้อตกลงนี้แล้ว นักเรียนจะถูกริบแสดงปีที่นักเรียน
สะสมคืน ครั้งละ 1 ดาว โดยไม่มีข้อแม้

ลงชื่อ.....

นักเรียน

ลงชื่อ.....

ผู้จัด

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเต็ม 40 คะแนน เวลา 50 นาที

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบมีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ เป็นแบบปรนัย เลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือกทั้งหมด
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย กากบาท (X) ลงในช่องตัวเลือก ก, ข, ค, หรือ ง ของ กระดาษคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

<p>1. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยการผลิต</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. ที่ดิน</td> <td style="width: 50%;">ข. กำลังกาย</td> </tr> <tr> <td>ค. เงินลงทุน</td> <td>ง. ผลผลิต</td> </tr> </table> <p>2. ข้อใดจัดเป็นทุนตามความหมายของทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. การวางแผน</td> <td style="width: 50%;">บ. กำลังกาย</td> </tr> <tr> <td>ค. วัตถุคิบ</td> <td>ง. การจำหน่าย</td> </tr> </table> <p>3. ถ้าเราเลี้ยงปลาเพื่อจำหน่าย ที่ดินหมายถึงข้อใด</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. บ่อเลี้ยงปลา</td> <td style="width: 50%;">ข. บ้านของเจ้าของบ่อปลา</td> </tr> <tr> <td>ค. ตลาดที่ซื้อขายปลา</td> <td>ง. บริเวณรอบ ๆ บ่อปลา</td> </tr> </table> <p>4. ข้อใดคือประโยชน์จากการแปร่งขันในการผลิตสินค้าจำนวนมากขึ้น</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. สินค้ามีคุณภาพและราคาถูก</td> <td style="width: 50%;">ข. สินค้าไม่มีคุณภาพ</td> </tr> <tr> <td>ค. สินค้ามีจำนวนน้อย</td> <td>ง. สินค้าราคาแพง</td> </tr> </table> <p>5. ต่อไปนี้เป็นกลยุทธ์ที่ใช้ในการแปร่งขันในการผลิตยกเว้นข้อใด</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. ลดราคาสินค้า</td> <td style="width: 50%;">ข. รับประกันคุณภาพของสินค้าตลอดอายุการใช้</td> </tr> </table>	ก. ที่ดิน	ข. กำลังกาย	ค. เงินลงทุน	ง. ผลผลิต	ก. การวางแผน	บ. กำลังกาย	ค. วัตถุคิบ	ง. การจำหน่าย	ก. บ่อเลี้ยงปลา	ข. บ้านของเจ้าของบ่อปลา	ค. ตลาดที่ซื้อขายปลา	ง. บริเวณรอบ ๆ บ่อปลา	ก. สินค้ามีคุณภาพและราคาถูก	ข. สินค้าไม่มีคุณภาพ	ค. สินค้ามีจำนวนน้อย	ง. สินค้าราคาแพง	ก. ลดราคาสินค้า	ข. รับประกันคุณภาพของสินค้าตลอดอายุการใช้	<p>งาน</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยในการผลิตสินค้า</td> <td style="width: 50%;">ข. ใช้วัตถุคิบที่หายากและมีราคาแพง</td> </tr> <tr> <td>ค. เหตุผลข้อใดที่สำคัญที่สุดที่เรารู้นำมายังในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า</td> <td>ง. ความจำเป็น ข. ความหรูหรา</td> </tr> </table> <p>6. การผลิตสินค้าต้องคำนึงถึงเรื่องใดเป็นอันดับแรก</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. ผลิตอะไร ข. ผลิตอย่างไร</td> <td style="width: 50%;">ค. ผลิตเพื่อใคร ง. ผลิตจำนวนเท่าใด</td> </tr> </table> <p>8. ข้อใดไม่ใช่ข้อดีของการนำวัตถุคิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้แทนวัตถุคิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. ขายสินค้าได้ปริมาณมาก</td> <td style="width: 50%;">ข. ต้นทุนการผลิตต่ำ</td> </tr> <tr> <td>ค. สินค้ามีราคาถูก</td> <td>ง. เงินไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ</td> </tr> </table> <p>9. ผู้บริโภคได้สินค้าที่มีคุณภาพและราคาถูกเนื่องจากข้อใด</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">ก. ผู้ผลิตใช้วัตถุคิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น</td> <td style="width: 50%;">ข. แรงงานในท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถ</td> </tr> <tr> <td>ค. ต้นทุนการผลิตต่ำ</td> <td>ง. ถูกทุกข้อ</td> </tr> </table>	ก. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยในการผลิตสินค้า	ข. ใช้วัตถุคิบที่หายากและมีราคาแพง	ค. เหตุผลข้อใดที่สำคัญที่สุดที่เรารู้นำมายังในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า	ง. ความจำเป็น ข. ความหรูหรา	ก. ผลิตอะไร ข. ผลิตอย่างไร	ค. ผลิตเพื่อใคร ง. ผลิตจำนวนเท่าใด	ก. ขายสินค้าได้ปริมาณมาก	ข. ต้นทุนการผลิตต่ำ	ค. สินค้ามีราคาถูก	ง. เงินไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ	ก. ผู้ผลิตใช้วัตถุคิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น	ข. แรงงานในท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถ	ค. ต้นทุนการผลิตต่ำ	ง. ถูกทุกข้อ
ก. ที่ดิน	ข. กำลังกาย																																
ค. เงินลงทุน	ง. ผลผลิต																																
ก. การวางแผน	บ. กำลังกาย																																
ค. วัตถุคิบ	ง. การจำหน่าย																																
ก. บ่อเลี้ยงปลา	ข. บ้านของเจ้าของบ่อปลา																																
ค. ตลาดที่ซื้อขายปลา	ง. บริเวณรอบ ๆ บ่อปลา																																
ก. สินค้ามีคุณภาพและราคาถูก	ข. สินค้าไม่มีคุณภาพ																																
ค. สินค้ามีจำนวนน้อย	ง. สินค้าราคาแพง																																
ก. ลดราคาสินค้า	ข. รับประกันคุณภาพของสินค้าตลอดอายุการใช้																																
ก. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยในการผลิตสินค้า	ข. ใช้วัตถุคิบที่หายากและมีราคาแพง																																
ค. เหตุผลข้อใดที่สำคัญที่สุดที่เรารู้นำมายังในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า	ง. ความจำเป็น ข. ความหรูหรา																																
ก. ผลิตอะไร ข. ผลิตอย่างไร	ค. ผลิตเพื่อใคร ง. ผลิตจำนวนเท่าใด																																
ก. ขายสินค้าได้ปริมาณมาก	ข. ต้นทุนการผลิตต่ำ																																
ค. สินค้ามีราคาถูก	ง. เงินไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ																																
ก. ผู้ผลิตใช้วัตถุคิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น	ข. แรงงานในท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถ																																
ค. ต้นทุนการผลิตต่ำ	ง. ถูกทุกข้อ																																

<p>10. การจ้างแรงงานในการก่อสร้าง ใช้อะไรเป็นวัสดุกลางในการจ้าง</p>	<p>ก. ดอกเบี้ย ข. กำไร ค. ค้าจ้าง ง. ค่าเช่า</p>	<p>1. ผู้ใหญ่บ้านเก็บเงินจากลูกบ้านเพื่อไปบริจาคเด็กกำพร้า</p>
<p>11. เพราะเหตุใดเราต้องใช้เงินเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้า</p>	<p>ก. เก็บรักษาได้ ปลอดภัยจากการถูกขโมย ข. มีความสะดวกในการแลกเปลี่ยนสินค้า* ค. ญูดค่าของเงินมีมากกว่าสินค้า ง. ญูดค่าของสินค้ามีมากกว่าเงิน</p>	<p>16. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุดของการจัดเก็บภาษี</p> <p>ก. เป็นรายได้ของรัฐ ข. เป็นเครื่องจุงใจให้ต่างชาติมาลงทุน ค. ขัดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ง. เป็นเครื่องควบคุมสิ่งของฟุ่มเฟือยจากต่างประเทศ</p>
<p>12. สถาบันการเงินแบ่งออกเป็นกี่ประเภท</p>	<p>ก. 5 ประเภท ข. 4 ประเภท</p>	<p>17. ภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการเรียกว่าภาษีประเภทใด</p>
<p>13. สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารที่ให้บริการกู้ยืมโดยนำลิงของเครื่องใช้ต่าง ๆ เมื่อประกันให้สถาบันการเงินเก็บไว้ คือข้อใด</p>	<p>ก. โรงรับจำนำ ข. สถากรณ์ออมทรัพย์ ค. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ง. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม</p>	<p>ก. ภาษีเงินได้ ข. ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค. ภาษีบำรุงท้องถิ่น ง. ภาษีสรรพากร</p>
<p>14. ธนาคารใดคือธนาคารกลางของไทย</p>	<p>ก. ธนาคารกสิกรไทย ข. ธนาคารกรุงเทพ ค. ธนาคารออมสิน ง. ธนาคารแห่งประเทศไทย</p>	<p>18. “สมควรเป็นเจ้าของร้านขายน้ำหอมขนาดใหญ่” จากข้อความสมควรต้องจ่ายภาษีประเภทใด</p>
<p>15. จากข้อความ ข้อใดหมายถึงภาษี</p> <p>ก. การเก็บค่าเช่าที่ขายของในตลาด ข. หน่วยงานของรัฐเรียกเก็บเงินจากคนยากจน ค. หน่วยงานของรัฐเรียกเก็บเงินจากนายแคลงซึ่งมีบ้านเช่าหลายหลัง</p>		<p>ก. ภาษีทางตรง ข. ภาษีเงินได้ส่วนบุคคล ค. ภาษีสรรพากร ง. ภาษีเงินได้ indirect</p> <p>19. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล</p> <p>ก. ประชาชนมีถนนทางที่สาธารณะ ข. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ค. รัฐบาลมีรายได้ไปพัฒนาประเทศ ง. ทำให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น</p> <p>20. นักเรียนคิดว่า จำเป็นหรือไม่ที่เราทุกคนต้องเสียภาษี</p> <p>ก. ไม่จำเป็น เพราะไม่เสียอะไรก็ได้ ข. ไม่จำเป็น เพราะเราไม่ได้รับประโยชน์ ค. จำเป็น เพราะ เป็นกฎหมายที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม ง. จำเป็น เพราะเราจะได้สบายในอนาคต</p>

<p>21. ข้อใดเกี่ยวข้องกับสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. กลุ่มคนที่มีความคิดเหมือนกัน ข. มีการดำเนินธุรกิจร่วมกัน ค. มีจุดประสงค์ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ง. ลูกทุกข้อ <p>22. ข้อใดมีความสัมพันธ์กับสหกรณ์บริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. รถแท็กซี่ ข. เรือจับปลา ค. สวนทุเรียน ง. องค์การสะพานปลา <p>23. สหกรณ์ที่ลูกต้องตามกฎหมายจะต้องดำเนินการอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. เป็นคณะบุคคลไม่ต่ำกว่า 10 คน ข. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ค. จดทะเบียนตามกฎหมาย ง. มีการเลือกตั้งในสมาชิกกลุ่ม <p>24. สหกรณ์ช่วยส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ช่วยให้มีประสบการณ์ทางเศรษฐกิจ ข. ช่วยให้รัฐจัดทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ค. ช่วยให้รัฐจัดการแสวงหาผลประโยชน์ ง. ช่วยให้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน <p>25. ข้อใดเป็นวิธีจัดตั้งสหกรณ์ในโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. จัดประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ข. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารร่วมดำเนินการ ค. ประกาศรับสมัครสมาชิกและรวบรวมหุ้น ง. ลูกทุกข้อ <p>26. การรวมกลุ่มและสหกรณ์จะสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งใด</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ความรู้ ข. ความสามัคคี ข. การรวมหุ้น ง. การประหยัด 	<p>27. ข้อใดเป็นประโยชน์ของสหกรณ์ที่สมาชิกจะได้รับ</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ฝึกให้สมาชิกรู้จักการแบ่งขัน ข. ศึกษาปัญหาด้านการตลาด ค. ช่วยหาเงินมาอุดหนุนการดำเนินงาน ง. ช่วยขัดฟ้องค้านกตาด <p>28. ผลตอบแทนที่สมาชิกได้รับจากการมีหุ้นในสหกรณ์คือข้อใด</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. เงินเดือน ข. เงินอุดหนุน ค. เงินปันผล ง. เปี้ยเลี้ยง <p>29. ข้อใดหมายถึงระบบเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ระบบเศรษฐกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยผลิต ข. ระบบเศรษฐกิจที่ประชาชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ค. ระบบเศรษฐกิจที่ใช้กลไกราคาในการแบ่งขัน ง. ระบบเศรษฐกิจที่ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ <p>30. ควรนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. สมชายเลี้ยงไก่ แล้วเอาไข่ไก่ไปใส่ปุ๋ยผักที่ตนเองปลูกไว้กินเอง ถ้าเหลือก็เอาไปขาย ข. สมศรีกูญเงินจากธนาคารเพื่อลงทุนขยายร้านเสริมสวยให้มีกิจการใหญ่โต ค. สมศักดิ์ทำธุรกิจนำมันເດືອນเข้ามาในประเทศ ง. สมใจเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็ก โดยประชาสัมพันธ์การรับเลี้ยงเด็กไปทั่วทั้งประเทศ
--	--

<p>31. ข้อใดสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย ข. ไม่พึ่งพาผู้อื่นเลย ค. ไม่กู้หนี้ยืมสินครอ ง. ไม่ใช้เทคโนโลยีในการผลิต <p>32. ข้อใดไม่ใช่การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ไม่ใช้เงินซื้อสิ่งของ ข. ช่วยประหยัดน้ำและไฟฟ้า ค. ใช้จ่ายอย่างประหยัด ง. การบันทึกค่าใช้จ่ายในครัวเรือน <p>33. ข้อใดเป็นการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ส่งเสริมการทำการเกษตรในพื้นที่ในโรงเรียน ข. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสหกรณ์โรงเรียน ค. ไม่นำเงินไปโรงเรียน ง. ถูกหั่งข้อ ก และข้อ ข <p>34. ถ้าทุกคนมีการใช้เศรษฐกิจแบบพอเพียง นักเรียนคิดว่า สังคมเราจะเป็นอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. มีแต่คนร่ำรวย ข. มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ค. มีแต่คนเอาเปรียบ ง. มีคนยากจนมากขึ้น <p>35. ข้อใดเป็นความหมายของการอุปโภคบริโภค</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. การกินและการใช้ประโยชน์ ข. การซื้อและการขาย ค. การผลิตและการใช้ ง. การกินและการผลิต 	<p>36. การจะซื้อสินค้าอย่างไรดีอย่างหนึ่ง ควร ตัดสินใจซื้อ เพราะข้อใด</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ซื้อตามเพื่อน ข. ซื้อตามความจำเป็น ค. แพชั่นตามแม่แนะนำ ง. ซื้อตามเงินที่มี <p>37. ถ้านักเรียนเลือกซื้อสินค้าควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ทันยุคทันสมัย ข. คนกำลังนิยม ค. ราคาแพงและสวยงาม ง. ตรงตามความต้องการและมีคุณภาพ <p>38. ผู้บริโภคที่เคลื่อนลาดควรเลือกบริโภคอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. เปรียบเทียบการบริการ ข. เปรียบเทียบราคาและคุณภาพ ค. เปรียบเทียบราคาต่อหน่วยสินค้า ง. เปรียบเทียบปริมาณสินค้านั้น <p>39. ถ้าหากความร้อนควบในการบริโภคสินค้า อาจเกิดผลตามข้อใด</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. อาจได้สินค้าที่มีราคาแพงมากเกินไป ข. อาจได้สินค้าที่มีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร ค. อาจได้สินค้าที่ไม่จำเป็นต่อการบริโภค ง. อาจได้สินค้าที่ใช้แล้ว <p>40. ถ้าเราซื้อจัดเลือกซื้อสินค้า เราจะได้สินค้าที่เป็นอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> ก. ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ข. ได้สินค้าที่มีราคาถูก ค. ได้สินค้าที่จำเป็นต่อการบริโภค ง. ถูกทุกข้อ
---	---

แบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

คำชี้แจงในการทำแบบประเมิน

1. แบบประเมินมีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ เป็นแบบปรนัย เลือกตอบชนิด 3 ตัวเลือกทั้งหมด
 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย กากบาท (X) ลงในช่องตัวเลือก ก, ข, หรือ ค ของกระดาษคำตอบที่ตรงกับความจริงมากที่สุด
 - ถ้าปฏิบัติทุกรึ้ง ให้ตอบว่า “จริง”
 - ถ้าปฏิบัติไม่สม่ำเสมอให้ตอบว่า “ไม่แน่ใจ”
 - ถ้าไม่ปฏิบัติ ให้ตอบว่า “ไม่จริง”
 - ข้าพเจ้า หมายถึง ตัวนักเรียนเอง
1. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 2. ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด หรือจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น อินเตอร์เน็ต ฯลฯ
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 3. เมื่ออ่านหนังสือเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าเพิ่มเติม
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 4. ถ้าข้าพเจ้าไม่เข้าใจในบทเรียน ข้าพเจ้าจะซักถามอาจารย์หลังเรียนบทเรียนนั้นๆ
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 5. ข้าพเจ้าทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกเหนือที่ครูมอบหมายให้ทำ
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 6. ข้าพเจ้าทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 7. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อใกล้ถึงเวลาทำงานส่ง
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 8. ข้าพเจ้าส่งงานที่ครูมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
 9. ข้าพเจ้าชอบต่อรองระยะเวลาการส่งงานให้ลี่อนออกไปจากเวลาเดิมที่กำหนด
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

10. ข้าพเจ้าทำงานผ่าน ๆ โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ เพื่อให้ส่งทันเวลา ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

11. ข้าพเจ้ากำหนดตารางเวลาในการอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือตามตารางที่กำหนดไว้ ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

12. ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่นหนังสือ ปากกา ไม้บรรทัดให้พร้อมก่อนไปโรงเรียน ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

13. ในการทำงานเป็นกลุ่ม ข้าพเจ้าจะแบ่งงานและหน้าที่ให้เพื่อน ๆ ทำทุกคน ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

14. เวลาข้าพเจ้ายุ่งบ้าน จะแบ่งเวลาอ่านหนังสือ ทำงานบ้าน และเล่นกับเพื่อน ๆ ในแต่ละวัน ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

15. ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียว เพราะไม่ไว้ใจให้เพื่อนทำ กลัวเพื่อนทำงานไม่ดี ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

16. ข้าพเจ้าลืมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ ปากกา ไม้บรรทัด ยางลบ อุปกรณ์อื่น ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

17. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามมติข้อตกลงของสมาชิกในกลุ่มการเรียนวิชาสังคมศึกษา ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

18. ข้าพเจ้าจะนั่งทำงานในชั่วโมงจนเสร็จ โดยไม่เล่นกับเพื่อน เมื่อครู่ไม่อยู่ในชั้นเรียน ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

19. ข้าพเจ้าชอบนำ้งานวิชาอื่นมาทำ ในขณะกำลังเรียนวิชาสังคมศึกษา ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

20. ข้าพเจ้าจะให้พี่ หรือเพื่อนทำการบ้านให้ในข้อที่ทำไม่ได้ ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

21. ข้าพเจ้าจะให้เพื่อนลอกการบ้านเสมอ เวลาเพื่อนทำการบ้านไม่เสร็จ ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

22. ข้าพเจ้าไม่ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพราะข้าพเจ้ามีเพื่อนช่วยทำการบ้าน ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

23. ข้าพเจ้าจะปฏิเสธ เมื่อเพื่อนชวนข้าพเจ้าหนีเรียนไปเล่นเกม ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

24. ข้าพเจ้า ชอบเข้าห้องเรียนหลังครู ก. จริง บ. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

25. ข้าพเจ้าจะไม่เข้าเรียน ถ้าทราบว่าครูไม่มาสอน ถึงแม้มีใบงานมอบหมายให้ทำ
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
26. ข้าพเจ้าชอบออกนอกรห้องเรียนเสมอ เวลาที่ครูไม่สอน
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
27. ข้าพเจ้าจะเขียนสรุปทุกครั้ง ขณะที่ครูสอนหรือหลังจากที่เรียนเสร็จ
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
28. ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จเรียบร้อยก่อนไปออกໄປเล่นกันเพื่อน
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
29. ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียน ที่เรียนไปในแต่ละวัน
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
30. เมื่อข้าพเจ้าขาดเรียน ข้าพเจ้าจะถามเพื่อน ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
31. ถ้ามีโอกาสเดือดข้าพเจ้าจะนั่งเรียน ติดข้างหน้า เพราะได้ยินสิ่งที่ครูสอนได้อย่างชัดเจน
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
32. ข้าพเจ้าอยู่เฉย ๆ ในงานกลุ่ม เพราะต้องการให้เพื่อนที่เก่งทำงานกันเอง
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
33. เมื่อครูซักถาม ข้าพเจ้ารีบยกมือตอบคำถามทันที
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
34. ข้าพเจ้าชอบแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มเวลา มีกิจกรรมกลุ่ม
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
35. ข้าพเจ้าเต็มใจมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีในชั้นเรียนทุกครั้งที่ครูสอน
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
36. ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
37. เมื่อทำงานผิดพลาดหรือบกพร่อง ข้าพเจ้าพยายามหาสาเหตุและวิธีการปรับปรุงแก้ไขด้วยตนเอง
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
38. ข้าพเจ้าจะทำผลงานให้ดีที่สุดก่อนนำไปส่งครู
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

39. เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิด ข้าพเจ้าจะให้เพื่อนช่วยแก้ไขให้

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

40. งานที่ได้รับมอบหมายออกมาก็ไม่คิด ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเพื่อนไม่ให้ความร่วมมือ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

ภาคผนวก 4
การวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของคะแนน

ตาราง 20 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1			$d_1 = x_2 - x_1$	กลุ่มทดลองที่ 2			คะแนนแตกต่าง $d_2 = y_2 - y_1$		
	คะแนน		คนที่		คะแนน					
	ก่อนเรียน	หลังเรียน			y ₁	หลังเรียน	y ₂			
X ₁	X ₂									
1	20	27	1	7	7	15		8		
2	9	18	2	9	12	19		7		
3	7	18	3	11	24	33		9		
4	17	29	4	12	7	13		6		
5	17	19	5	2	11	17		6		
6	10	23	6	13	16	24		8		
7	22	29	7	7	16	25		9		
8	20	27	8	7	16	26		10		
9	13	24	9	11	12	23		11		
10	18	25	10	7	20	27		7		
11	11	22	11	11	15	22		7		
12	11	18	12	7	5	11		6		
13	18	26	13	8	22	26		4		
14	5	17	14	12	19	29		10		
15	20	29	15	9	19	28		11		
16	13	25	16	12	13	20		7		
17	18	29	17	11	16	20		4		
18	26	34	18	8	10	20		10		
19	21	26	19	5	6	12		6		
20	15	19	20	4	16	18		2		
21	15	24	21	9	13	19		6		
22	22	33	22	11	20	25		5		
23	8	13	23	5	9	12		3		
24	12	19	24	7	15	21		6		

ตาราง 20 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1				กลุ่มทดลองที่ 2				คะแนนแตกต่าง $d_2 = y_2 - y_1$	
คนที่	คะแนน		$d_1 = x_2 - x_1$	คนที่	คะแนน				
	ก่อนเรียน	หลังเรียน			y_1	หลังเรียน			
25	5	15	10	25	15	27	12		
26	19	30	11	26	16	22	6		
27	16	22	6	27	10	16	6		
28	20	34	14	28	13	25	12		
29	17	25	8	29	11	18	7		
30	12	25	13	30	11	19	8		
$\bar{D}_1 = \frac{\sum d_1}{n}$			8.90	$\bar{D}_2 = \frac{\sum d_2}{n}$			3.97		

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา

กลุ่มทดลองที่ 1				กลุ่มทดลองที่ 2				คะแนนแตกต่าง $d_2 = y_2 - y_1$	
คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_1 = x_2 - x_1$	คนที่	คะแนน				
	ก่อนเรียน X_1	หลังเรียน X_2			ก่อนเรียน y_1	หลังเรียน y_2			
1	100	103	-3	1	76	86	10		
2	87	78	9	2	77	82	5		
3	88	81	7	3	73	76	3		
4	90	81	9	4	72	74	2		
5	92	72	20	5	71	75	4		
6	81	73	8	6	87	97	10		
7	111	104	7	7	82	87	5		
8	97	89	8	8	78	73	-5		
9	94	84	10	9	82	92	10		
10	87	82	5	10	69	82	13		
11	86	79	7	11	89	88	-1		
12	84	81	3	12	76	78	2		
13	84	79	5	13	62	75	13		
14	90	86	4	14	94	85	-9		
15	92	77	14	15	89	88	-1		
16	72	77	-5	16	77	90	13		
17	99	86	5	17	89	97	8		
18	87	79	8	18	84	89	5		
19	104	100	4	19	70	67	-3		
20	85	81	4	20	76	79	3		
21	101	84	17	21	77	83	6		
22	109	102	7	22	90	88	-2		
23	93	83	10	23	70	72	2		
24	94	79	15	24	70	81	11		

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1				กลุ่มทดลองที่ 2			
คนที่	คะแนน		$d_1 = x_2 - x_1$	คนที่	คะแนน		$d_2 = y_2 - y_1$
	ก่อนเรียน	หลังเรียน			y_1	y_2	
25	115	102	-13	25	79	79	0
26	92	80	12	26	92	89	-3
27	80	74	6	27	102	105	3
28	109	99	10	28	75	84	9
29	97	81	11	29	82	80	-2
30	111	95	16	30	91	83	8
$\bar{D}_1 = \frac{\sum d_1}{n}$		7.33		$\bar{D}_2 = \frac{\sum d_2}{n}$		3.97	